

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Życie codzienne na obszarze postradzieckim
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-ZCOP-11-Wsch2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy, moduł do wyboru
4. Kierunek studiów: wschodoznawstwo
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): 1
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h konwersatorium
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: dr Marta Studenna – Skrukwa, studnia@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu: celem zajęć jest zapoznanie studenta z wybranymi aspektami realiów życia codziennego na obszarze postradzieckim oraz zapoznanie z badaniem życia codziennego jako ważną dla wschodoznawców formą badań naukowych.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): podstawowa wiedza z historii politycznej regionu oraz geografii regionalnej.
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
ZCOP_01	Zna i rozumie znaczenie oraz potencjał badań nad życiem codziennym; ma świadomość możliwych sposobów interpretacji zjawisk życia codziennego dla badań naukowych.	K_W01; K_W06; K_U01; K_U02; K_U07; K_U08; K_K01;
ZCOP_02	Potrafi wyjaśnić zależności pomiędzy zjawiskami życia codziennego a dynamiką społeczno-polityczną w regionie w perspektywie historycznej.	K_W01; K_W06; K_U01; K_U02; K_U07; K_U08; K_K01;
ZCOP_03	Zna i rozumie najważniejsze trendy zmian oraz dynamikę zmian w życiu codziennym mieszkańców regionu po rozpadzie ZSRR.	K_W01; K_W06; K_U01; K_U02; K_U07; K_U08; K_K01;
ZCOP_04	Potrafi wskazać czynniki kulturowe, polityczne, międzynarodowe i gospodarcze, które kształtowały życie codzienne mieszkańców regionu w schyłkowym okresie istnienia ZSRR oraz po jego rozpadzie.	K_W01; K_W06; K_U01; K_U02; K_U07; K_U08; K_K01;
ZCOP_05	Zna i rozumie omawiane aspekty życia codziennego oraz potrafi wskazać na ich wzajemne relacje.	K_W01; K_W06; K_U01; K_U02; K_U07; K_U08; K_K01;
ZCOP_06	Jest gotów przełożyć wiedzę z zakresu życia codziennego mieszkańców regionu na praktyki badawcze oraz aktywność społeczną i zawodową.	K_W01; K_W06; K_U01; K_U02; K_U07; K_U08; K_K01;

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Wprowadzenie do badań nad życiem codziennym. Znaczenie i sens badań życia codziennego; sposoby interpretacji zjawisk życia codziennego w oparciu między innymi o myśl E. Durkheima, P. Bergera i T. Luckmanna, T. Edensora, M. Billiga. Pionierzy badań nad radziecką i postradziecką codziennością.	ZCOP_01 - ZCOP_06

Przemiany gospodarstwa domowego w ZSRR i na obszarze postradzieckim. Gospodarcze i kulturowe czynniki warunkujące przemiany w zakresie gospodarstwa domowego. Gender a podział obowiązków domowych. Hierarchia społeczna i jej historyczne korzenie.	ZCOP_01 - ZCOP_06
Luksus i bieda na obszarze postradzieckim. Kształtowanie się oczekiwań konsumpcyjnych w ZSRR i po 1991 roku. Przyczyny rozwarstwienia społecznego i jego polityczne konsekwencje.	ZCOP_01 - ZCOP_06
Radzieckie praktyki kulinarne a współczesna kuchnia na obszarze byłego ZSRR. Jedzenie w radzieckiej propagandzie w okresie późnego socjalizmu. Internacjonalizacja kuchni radzieckiej. Radzieckie dziedzictwo kulinarne we współczesnych państwach regionu.	ZCOP_01 - ZCOP_06
Subkultury i ruchy młodzieżowe na obszarze postradzieckim. Subkultury w ZSRR. Charakterystyka współczesnych subkultur młodzieżowych (podłoże ideologiczne, wygląd zewnętrzny, atrybuty, stosunek do kultury oficjalnej). Miejsce ruchów młodzieżowych we współczesnej kulturze regionu.	ZCOP_01 - ZCOP_06
Środki transportu i podróże na obszarze postradzieckim. Sposoby i bezpieczeństwo podróżowania po regionie. Kultura podróży. Obserwacja uczestnicząca jako metoda w badaniach wschodoznawczych.	ZCOP_01 - ZCOP_06
Infrastruktura ekonomiczna na obszarze b. ZSRR (wybrane przykłady). Radzieckie dziedzictwo w zakresie infrastruktury ekonomicznej oraz problemy jego amortyzacji. Polityczne i geograficzne uwarunkowania ochrony radzieckiego dziedzictwa infrastrukturalnego.	ZCOP_01 - ZCOP_06
Współczesne formy kultu jednostki na obszarze b. ZSRR (wybrane przykłady). Kult jednostki w polityce, kulturze, edukacji i przestrzeni publicznej: jego historyczne i tradycjonalistyczne podłoże oraz wpływ na kondycję współczesnych społeczeństw.	ZCOP_01 - ZCOP_06
Historia i życie codzienne na obszarze postradzieckim (wybrane przykłady). Kultura historyczna i jej przemiany w wybranym kraju postradzieckim. Dyskurs historyczny i jego polityczne uwarunkowania. Historia w przestrzeni publicznej i sektorze edukacji.	ZCOP_01 - ZCOP_06
Znaczenie języka rosyjskiego oraz fenomen wielojęzyczności na obszarze byłego ZSRR (wybrane przykłady). Język rosyjski jako lingua franca w krajach regionu. Polityczne uwarunkowania funkcjonowania języka rosyjskiego w życiu publicznym i codziennym w regionie.	ZCOP_01 - ZCOP_06

5. Zalecana literatura:

- 1) *Barwy codzienności. Analiza socjologiczna*, red. M. Bogunia-Borucka, Warszawa 2009.
- 2) T. Edensor, *Tożsamość narodowa, kultura popularna i życie codzienne*, przekł. A. Sadza, Kraków 2004.
- 3) *Identity and Nation Building in Everyday Post-Socialist Life*, ed. Polese A., Morris J., Pawlusz E., Seliverstova O., Londyn 2017.
- 4) S. Fitzpatrick, *Życie codzienne pod rządami Stalina*, przekł. J. Gilewicz, Kraków 2012.
- 5) P. Pomerancew, *Jądro dziwności. Nowa Rosja*, przekł. I. Noszczyk, Wołowiec 2015.
- 6) W. Paniuszkin, *Rublowka. Przewodnik po podmoskiewskim rezerwacie milionerów, miejscu gdzie władza i pieniądze są sąsiadami*, przekł. A. Sowińska, Warszawa 2013.
- 7) V. Tarnavskiy, *Dzieci swoich czasów. Ruchy młodzieżowe w Rosji a zmiany kulturowe po upadku ZSRR*, Warszawa 2007.
- 8) M. Studenna-Skrucka, *Stiladzy – radziecki wariant pokolenia '52 i jego obraz w fi Imie Stiladzy Walerego Todorowskiego*, „Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej”, 2019, LIV, z. 1.
- 9) Z. Szczerek, *Przyjdzie Mordor i nas zje, czyli tajna historia Słowian*, Kraków 2013.
- 10) J. Kostiučenko, *Przyszło nam tu żyć. Reportaże z Rosji*, przekł. K. Kwiatkowska-Moskalewicz, Czarne 2020.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	x
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	x
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	x
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	x
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	ZCO P_0 1	ZCO P_0 2	ZCO P_0 3	ZCO P_0 4	ZCO P_0 5	ZCO P_0 6
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej	x	x	x	x	x	x
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	20
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	10
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): precyzyjne formułowanie w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących wybranych aspektów życia codziennego na obszarze postradzieckim, ze szczególnym uwzględnieniem relacji pomiędzy życiem codziennym, a procesami społeczno-politycznymi i kulturowymi w regionie, wyczerpująca analiza krytyczna tych problemów, umiejętność prowadzenia profesjonalnej debaty akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń politycznych, świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o życiu codziennym wynikających z prawa międzynarodowego i wartości europejskich, znakomita umiejętność kierowania pracą grupy, pełna frekwencja na zajęciach (dopuszczalne 2 N).

dobry plus (+db; 4,5): bardzo sprawne formułowanie w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących wybranych aspektów życia codziennego na obszarze postradzieckim, ze szczególnym uwzględnieniem relacji pomiędzy życiem codziennym, a procesami społeczno-politycznymi i kulturowymi w regionie, wyczerpująca analiza krytyczna tych problemów, umiejętność prowadzenia profesjonalnej debaty akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń politycznych, świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o życiu codziennym wynikających z prawa międzynarodowego i wartości europejskich, dobra umiejętność kierowania pracą grupy, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dobry (db; 4,0): sprawne formułowanie w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących wybranych aspektów życia codziennego na obszarze postradzieckim, ze szczególnym uwzględnieniem relacji pomiędzy życiem codziennym, a procesami społeczno-politycznymi i kulturowymi w regionie, analiza krytyczna tych problemów, umiejętność uczestnictwa w

profesjonalnej debacie akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń politycznych, świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o życiu codziennym wynikających z prawa międzynarodowego i wartości europejskich, dobra umiejętność kierowania pracą grupy, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dostateczny plus (+dst; 3,5): formułowanie w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących wybranych aspektów życia codziennego na obszarze postradzieckim, z uwzględnieniem relacji pomiędzy życiem codziennym, a procesami społeczno-politycznymi i kulturowymi w regionie, analiza krytyczna tych problemów, podstawowa umiejętność uczestnictwa w profesjonalnej debacie akademickiej, umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń politycznych, świadome przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o życiu codziennym wynikających z prawa międzynarodowego i wartości europejskich, umiejętność kierowania pracą grupy, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

dostateczny (dst; 3,0): formułowanie w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących wybranych aspektów życia codziennego na obszarze postradzieckim, z uwzględnieniem relacji pomiędzy życiem codziennym, a procesami społeczno-politycznymi i kulturowymi w regionie, analiza krytyczna tych problemów, podstawowa umiejętność uczestnictwa w profesjonalnej debacie akademickiej, podstawowa umiejętność formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń politycznych, przestrzeganie etycznych zasad dyskursu o życiu codziennym wynikających z prawa międzynarodowego i wartości europejskich, podjęcie próby kierowania pracą grupy, uwzględnienie frekwencji na zajęciach.

niedostateczny (ndst; 2,0): nieumiejętność formułowania w mowie i na piśmie złożonych problemów dotyczących wybranych aspektów życia codziennego na obszarze postradzieckim, brak refleksji nad relacją pomiędzy życiem codziennym, a procesami społeczno-politycznymi i kulturowymi w regionie, nieumiejętność analizy krytycznej tych problemów, brak umiejętności uczestnictwa w profesjonalnej debacie akademickiej, brak umiejętności formułowania własnej oceny aktualnych wydarzeń politycznych, nieprzestrzeganie etycznych zasad dyskursu o życiu codziennym wynikających z prawa międzynarodowego i wartości europejskich, brak próby kierowania pracą grupy, rażąco niska frekwencja na zajęciach (poniżej 50%).